

bron 6

Een Duitse generaal kijkt in 1919 terug op de Duitse nederlaag:

Ik was bezorgd of Duitsland sterk genoeg zou blijven tot de overwinning. Ik heb mijn zorgen al vaker uitgesproken tegen de regering. In die tijd waren er al in het geheim plannen gemaakt om te capituleren. De dappere soldaten voelden zich verraden, want zij wilden doorvechten.

bron 7

Een foto van een Duitse schoenmaker en een klant (1922):

Toelichting

Op het bord staat: Verkoop en reparatie alleen in ruil voor levensmiddelen.

bron 8

Een foto van een lid van de SA dat een politieagent helpt bij zijn dagelijkse werk:

Toelichting

De man links is de politieagent. De man rechts is een lid van de SA.

bron 9

Een tekst die werd uitgesproken op een kleuterschool vlak vóór het eten (1933):

Mijn Führer, door God aan ons gegeven,
bescherm en bewaar mijn leven.
U heeft Duitsland gered uit diepe nood.
Ik dank u voor mijn dagelijks brood.
Blijf bij me, verlaat mij niet.
Führer, mijn geloof, mijn licht.

bron 10

Bevolking van de Sovjet-Unie werkzaam in verschillende sectoren (in %):

	1924	1928	1939
fabrieksarbeiders	10,4	12,4	33,7
zelfstandige boeren	75,4	74,9	2,6
boeren in landbouwbedrijven van de staat	1,3	2,9	47,2
landeigenaren	8,5	4,6	-

bron 11

Herinnering van een vrouw aan haar baan in een fabriek in de Sovjet-Unie (1937):

Als er in de fabriek storing was, werd er gezegd: "Dit is sabotage en verraad!" Dan werd er iemand gezocht en werd die uitgemaakt voor vijand van de staat. Hij werd net zo lang geslagen tot hij bekende dat hij het gedaan had. Tijdens de rechtszaak zeiden we dan tegen elkaar: "Moet je die rotzak zien die als spion bij ons werkte!" We gingen de veroordeling door de rechter nog geloven ook!